

Raadsvoorstel

Embargo tot donderdag 3 oktober 11.30 uur

Onderwerp	Ontwerpbegroting 2025		
Telnr.	14 050	Bijlagen 4	
Registratienummer	275637-2024		
Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)		
Portefeuillehouder	Wijnja		
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja:	☒ Maand 11	Jaar 2024
	LTA nee:	☐ Niet op LTA	

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de begroting 2025 vast te stellen;
- II. de baten, lasten (inclusief de voorgestelde intensiveringen van € 14,673 miljoen incidenteel en € 12,024 miljoen structureel, € 1 miljoen inzet voor strategische investeringsagenda en de voorgestelde dekkingsbronnen van € 3,050 miljoen incidenteel en € 12,928 miljoen structureel), toevoegingen en onttrekkingen aan reserves voor 2025 per deelprogramma vast te stellen en de meerjarenraming 2025-2028 als leidraad voor het te voeren beleid te aanvaarden;
- III. kennis te nemen van het in bijlage 3 van het raadsvoorstel opgenomen onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid;
- IV. de kredieten voor routine-investeringen van totaal € 20,067 miljoen beschikbaar te stellen conform overzicht investerings- en financieringsstaat van de financiële positie in de ontwerpbegroting 2025;
- V. een uitvoeringskrediet van € 14,262 miljoen beschikbaar te stellen voor de investeringen in de openbare ruimte 2025;
- VI. de kapitaallasten van € 625.000 voor de investeringen van € 14,262 miljoen te dekken uit de investeringsmiddelen vervangingsinvesteringen openbare ruimte;
- VII. een krediet van € 455.000 beschikbaar te stellen voor uitbreiding van het Vrije veld op begraafplaats Selwerderhof en de kapitaallasten van € 19.000 te dekken uit begrafenisrechten;

Samenvatting

Met dit raadsvoorstel wordt de ontwerpbegroting 2025 aangeboden aan uw raad. Ons college doet in dit raadsvoorstel voorstellen voor intensiveringen en dekkingsbronnen voor 2025-2028. Deze voorstellen zijn verwerkt in de ontwerpbegroting die nu voorligt. Het raadsvoorstel bestaat naast de ontwerpbegroting 2025 (inclusief de intensiveringen en voorstellen voor dekkingsbronnen) uit de aanbiedingsbrief begroting in 't kort, het onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid 2025 en kredietvoorstellen openbare ruimte. De ontwerpbegroting 2025 is ook terug te vinden op het [financieel portaal](#) van de gemeente Groningen.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

- VIII. een krediet van € 62.500 beschikbaar te stellen voor vervanging meubilair koffiekamer begraafplaats Selwerderhof en de kapitaallasten van € 7.300 te dekken uit de opbrengen van de verhuur van de koffiekamer en bestaande budgetten;
- IX. een krediet van € 427.000 beschikbaar te stellen voor aankoop Koopmansplein 9 en 9a in Ten Boer en de kapitaallasten van € 19.700 te dekken uit de kostprijsdekkende huur;
- X. de wijzigingen in de looptijden van de meerjarige projecten zoals vermeld in dit raadsvoorstel vast te stellen;
- XI. de wijzigingen bij de indicatoren in deelprogramma's 3.1 (Werk en Inkomen) en 3.2 (Onderwijs) vast te stellen.

Aanleiding en doel

In dit raadsvoorstel zijn de voorstellen en uitgangspunten van de ontwerpbegroting 2025 opgenomen. Het financieel perspectief is toegelicht in 'Ontwerpbegroting in 't kort' die in de bijlage is opgenomen. In het financieel perspectief wordt rekening gehouden met de Strategische Investeringsagenda (SIA). SIA wordt nader toegelicht in 'Ontwerpbegroting in 't kort' en de bijlage in de ontwerpbegroting 2025 zelf.

Onderstaande onderwerpen worden achtereenvolgens in dit raadsvoorstel behandeld:

- Aanpassing in begroting 2025;
- Kader;
- Begroting 2025 - begrotingswijziging 2025;
- Financiële uitgangspunten;
- Investerings;
- Overige consequenties;
- Vervolg van het proces.

Bij het raadsvoorstel zitten de volgende bijlagen:

- Bijlage 1: Aanbiedingsbrief - Ontwerpbegroting in 't kort 2025;
- Bijlage 2: Ontwerpbegroting 2025;
- Bijlage 3: Onderzoeksplan doeltreffendheid en doelmatigheid 2025;
- Bijlage 4: Kredietvoorstel investeringen in openbare ruimte.

Aanpassingen in begroting 2025

We zijn bezig om de producten van de Planning & Control cyclus uitnodigender, leesbaarder en compacter te maken. Hiervoor zijn in de vorige begrotingen al stappen gezet door de structuur te wijzigen van 14 naar 4 programma's, verminderen van indicatoren en een aanbiedingsbrief nieuwe stijl (begroting in 't kort). In afstemming met het Audit Committee zijn een aantal aanpassingen in de opzet van de begroting 2025 doorgevoerd:

- We geven toelichtingen op het niveau van programma en deelprogramma. Hierdoor vervallen overzichten en toelichtingen op beleidsvelden;
- Binnen de programma's, deelprogramma's en paragrafen wordt getracht om bondiger toelichtingen te geven. Minder details vermelden en plannen meer op hoofdlijnen weergeven;
- Paragraaf 2 Duurzaamheid is omgebouwd naar een Klimaatparagraaf. Het doel is om de klimaatparagraaf ieder jaar te blijven doorontwikkelen aan de hand van nieuwe informatie en beschikbare meetinstrumenten;
- De indicatoren zitten niet meer in een afzonderlijk hoofdstuk en zijn weer opgenomen onder betreffende deelprogramma's. Hierbij is gekeken om de relatie tussen doelen, activiteiten en indicatoren te verbeteren;
- Bij de deelprogramma's 3.1 (Werk en Inkomen) en 3.2 (Onderwijs) zijn enkele indicatoren gewijzigd en toegevoegd;
- Samen met een subgroep van uw raad is afgelopen maanden aandacht besteed aan een gewijzigde opzet van deelprogramma 3.3 (Welzijn, gezondheid, zorg en diversiteit);
- In het kader van verdere visualisatie van de Planning & Control producten zijn in de begroting enkele infographics opgenomen. Dit is o.a. zichtbaar bij programma 1. Economie en Ruimte, 3. Vitaal en Sociaal en de nieuwe Klimaatparagraaf.

Kader

Het kader waarbinnen de begroting 2025 tot stand komt, is wettelijk geregeld in de Gemeentewet en in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Daarnaast zijn in de Financiële verordening ([55656-2024](#)) kaders opgenomen voor

afschrijvingstermijnen, etc. In de kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement 2020 ([75701-2020](#)) heeft uw raad kaders opgenomen voor weerstandsvermogen en risicomanagement.

Argumenten en afwegingen

Zie bijlagen

Maatschappelijk draagvlak en participatie

N.v.t.

Financiële consequenties

Begroting 2025 - begrotingswijziging 2025

Alle voorgestelde intensiveringen 2025-2028 en dekkingsbronnen 2025-2028 zijn verwerkt in de ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

Financiële uitgangspunten

Naast het financieel meerjarenbeeld 2025-2028 zijn er financiële uitgangspunten gebruikt voor het opstellen van de ontwerpbegroting 2025-2028.

Financiële uitgangspunten ontwerpbegroting 2025	
Nominale ontwikkelingen (stijging lonen en prijzen)	
Nominale compensatie 2025	3,83%
Tarief stijgingspercentage 2025	3,44%
Rente	
Rentepercentage nieuwe lang lopende leningen	2,50%
Rente omslag percentage (ROP)	1,70%
Rente omslag percentage grondexploitaties (ROP Grex)	1,70%

In overzicht 5.10 financiële uitgangspunten ontwerpbegroting 2025 is een uitgebreide toelichting opgenomen.

Routine-investeringen

De routine-investeringen zijn investeringen ter vervanging van bestaande activa met als doel de bedrijfsvoering op het huidige peil te houden. Het betreft voornamelijk investeringen in automatisering, meubilair, huisvesting, voertuigen en materieel. Voor 2025 verwachten wij 31,4 miljoen euro aan routine investeringen. Een deel van de investeringen komt nog ten laste van de kredieten van voorgaande jaren (11,3 miljoen euro). Dit houdt in dat wij in 2025 voor totaal 20,1 miljoen euro aan nieuwe kredieten voor routine-investeringen nodig hebben. De kapitaallasten van de nieuwe kredieten voor routine investeringen 2025 hebben wij opgenomen in deze ontwerpbegroting.

Routine-investeringen 2025 (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar te stellen krediet
Vervangingsinvesteringen Informatie & Onderzoek	1.319
Vervangingsinvesteringen Facilitaire Services & Schoonmaak	1.015
Vervangingsinvesteringen Parkeren	95
Vervangingsinvesteringen SPOT Groningen	1.342
Vervanging materieel Stadsbeheer	15.986
Vervangingsinvesteringen iederz	310
Totaal	20.067

Vervangingen openbare ruimte

Bij het opstellen van de begroting wordt rekening gehouden met de investeringen openbare ruimte en wordt hier financiële ruimte voor gereserveerd. In bijlage 4 vindt u de onderbouwing van het krediet voor de investeringen openbare ruimte en Selwerderhof. In voorgaande begrotingen werden ook de kredieten voor investeringen voor

vervanging in de riolering meegenomen. Deze zal in de besluitvorming van het Programma Water en riolering worden meegenomen. Hiervoor ontvangt een separaat voorstel.

Overname pand Koopmansplein 9 en 9a te Ten Boer

In [2022](#) besloot ons college als onderdeel van de harmonisatie tot het voornemen van aankoop van Koopmansplein 9 en 9a, onderkomen van de Forum bibliotheeklocatie in Ten Boer. Huidig eigenaar is de regionale bibliotheekorganisatie Biblionet. Uw raad sprak inzake het voornemen geen wensen en bedenkingen uit. Om boekhoudkundige reden werd besloten de aankoop op 1-1-2025 te realiseren. Met de verwerving van het vastgoed geven we nu uitvoering aan de collegeopdracht. Daarvoor is een krediet benodigd van 427.000 euro. Omdat we na aankoop verwachten een verlaging van de huurprijs te kunnen bieden op grond van een verlaagde boekwaarde (met navenante bijstelling van de subsidie), levert de aankoop van het pand voor onze gemeente geen financieel nadeel op.

Overige consequenties

Notitie overhead

De nieuwe BBV notitie overhead ([december 2023](#)) is van kracht vanaf begroting 2025. Met deze notitie wordt beoogd het inzicht voor de raad op taakvelden en deelprogramma's te vergroten. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat lasten en baten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan deze taakvelden en deelprogramma's. Hierdoor verschuiven meerdere voormalige overhead functies en bijbehorende lasten en baten naar het primaire proces ten opzichte van begroting 2024. Als gevolg hiervan is een verschuiving van lasten en baten zichtbaar bij diverse deelprogramma's en wordt dit toegelicht in de financiële toelichting per deelprogramma. De definitie van taakveld 0.4 Overhead is gewijzigd naar aanleiding van de nieuwe duiding van de commissie BBV. Er zal nog een specifieke notitie overhead worden opgemaakt waarin de keuzes ten aanzien van het onderscheid tussen functies in de primaire processen en de overhead worden toegelicht.

Stedelijk Investeringsfonds (SIF)

De beschikbare ruimte in de gemeentebegroting staat onder druk. De rijksbijdrage wordt gekort en er komen grote investeringsopgaven op de gemeente af die zijn samengevat in de SIA. Mede daarom wordt gekeken om voor het SIF terug te keren naar de oorspronkelijke uitgangspunten. Dit betekent dat het SIF wordt terug gebracht naar de 5 grote gebiedsontwikkelingen (Stadshavens, Suikerzijde, Stationsgebied, De Nieuwe Held en Meerstad) en twee grote investeringsprogramma's (Wijkvernieuwing en Binnenstad). Er volgt nog een separaat raadsvoorstel waarin de herijking van het kader voor het SIF wordt uitgewerkt. Daarnaast kan het gevolgen hebben voor het kader Resultaatbepaling en resultaatbestemming. In voorliggende begroting is nog uitgegaan van de huidige opzet en inhoud.

Looptijd meerjarige projecten

Van de volgende meerjarige projecten wijzigt de looptijd:

- Budget knoop Groningen loopt door tot in 2026 (was: 2024);
- Fonds Dijkpark loopt door tot in 2025 (was: 2024);
- Biodiversiteit Stadspark loopt door tot in 2025 (was: 2024);
- Aanpak herwinnen openbare ruimte Schildersbuurt & Westerhaven loopt door tot in 2025 (was: 2024).

Vervolg

Op 7 oktober 2024 wordt de begroting via een presentatie aan uw raad toegelicht. Vanaf 3 oktober tot uiterlijk 28 oktober worden de fracties in de gelegenheid gesteld om technische vragen via de mail te stellen. Ook is het mogelijk om in die periode, tot uiterlijk 25 oktober telefonisch contact te hebben met betrokken beleidsambtenaren.

Voor nadere uitleg over de strategische investeringsagenda zijn afzonderlijke beeldvormende sessies gepland. De eerste sessie is op 9 oktober 2024.

De stand van zaken over de voortgang van de uitvoering van de begroting wordt gevolgd via de reguliere documenten van de planning en control cyclus.

Lange Termijn Agenda

---

6 november 2024: Meningsvormende sessies
13 november 2024: Begrotingsraad

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.